

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 62/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti D., a. s., M., zastúpenej Ing. D. Č. – riaditeľom, právne zastúpenej advokátom JUDr. M. K., Advokátska kancelária, Námestie slobody 3, Michalovce, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Ncb/12/2008-279 z 18. septembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti D., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti D., a. s., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len

„krajský súd“) č. k. 15 Ncb/12/2008-279 z 18. septembra 2008 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2.1 Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 27 Cb/130/2006 v postavení žalobkyne proti odporcovi Ch. P., spol. s r. o. N., o zaplatenie istiny 593 836 Sk s príslušenstvom, uplatnila prostredníctvom svojho právneho zástupcu námietku zaujatosti voči konajúcej zákonnej sudkyňi Mgr. B. C. Krajský súd napadnutým uznesením o podanej námietke rozhodol tak, že sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania vecí. Sťažovateľka namieta, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní o vznesenej námietke zaujatosti neposúdil dôsledne všetky ňou uvádzané skutočnosti, ktoré podľa jej názoru predstavovali pochybnosti o nestrannosti a nezávislosti zákonnej sudkyne, nezohľadnil vo svojom rozhodnutí uvádzanú judikatúru ústavného súdu, namietané rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne, pretože nedáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej práva na súdnu ochranu.

2.2 Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vo veci takto rozhodol

„1. Základné právo D., a. s. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením KS N. sp. zn. 15 Ncb/12/2008 zo dňa 18. 9. 2008 porušené.

2. Zrušuje uznesenie KS N. sp. zn. 15 Ncb/12/2008 zo dňa 18. 9. 2008 a vracia vec na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v N. je povinný zaplatiť náhradu trov konania JUDr. M. K. v celkovej sume 7.938,- Sk (sedemtisícdeväťstodridsaťosem slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

3. Zo sťažnosti sťažovateľky z 28. júla 2008 adresovanej okresnému súde vyplýva, že sťažovateľka v nej namietala predovšetkým nečinnosť okresného súdu a zaujatosť konajúcej sudkyne Mgr. B. C. v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 130/2006. Zaujatosť konajúcej sudkyne odôvodnila tým, že sa „*taká aj objektívne javí v očiach strán*“, dopúšťa

sa porušovania právnych predpisov (Občianskeho súdneho poriadku a zákona o sudcoch), ktorých odstránenie si vyžaduje zásah nadriadeného súdu. Podľa sťažovateľky predmetom sťažnosti „nie je hodnotenie správnosti procesných postupov, výrokov, ale len to, či sami osebe predstavujú zdroj objektívnych pochybností o nestrannosti, nezávislosti zákonného sudcu čo predstavuje dôležitý prvok právnej ochrany zaručenej čl. 46 ods. (1) a k nemu patrí právo na rozhodnutie veci nestranným sudcom čl. 144 Ústavy SR, a ktoré je implikované v záruke nestrannosti súdu čl. 141 Ústavy SR“. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla, že „... O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonných predpisov súdu možno uvažovať, lebo sa natoľko odchýlili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že sa tým zásadne poprel ich účel a význam. Namietame jednostrannosť, ktorá zakladá svojvôľu a takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá je popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutkové a právne posudzovanie ad hoc doposiaľ možno kvalifikovať ako zjavne nedôvodné, arbitrárne a sú neúčelnými s článkami: č. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 46 Ústavy SR na súdnu a inú ochranu.“.

4. Krajský súd ako súd nadriadený okresnému súdu preskúmal vznesenú námietku, vyjadrenia konajúcej sudkyne, oboznámil sa s obsahom spisu a v napadnutom uznesení dospel k záveru, že nie sú splnené zákonom ustanovené dôvody na vylúčenie zákonnej sudkyne z prerokúvania a rozhodovania predmetnej veci z dôvodu, že sťažovateľka nepreukázala žiadny kvalifikovaný dôvod na vylúčenie sudkyne z prerokúvania a rozhodovania predmetnej veci a námietku zaujatosti odôvodnila iba svojimi subjektívnymi názormi.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Ncb/12/2008 z 18. septembra 2008.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým krajský súd rozhodol, že sudkyňa okresného súdu Mgr. B. C. nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania vecí, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodu, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

7. V napadnutom uznesení krajský súd okrem iného uviedol:

„Krajský súd v N. ako súd nadriadený Okresnému súdu N. podľa § 16 ods. 1 vety prvej O. s. p. preskúmaním vznesenej námietky, vyjadrenia sudkyne Mgr. B. C. a oboznámením sa s obsahom spisu dospel k záveru, že nie sú splnené zákonom stanovené dôvody pre vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký osobný vzťah vlastného záujmu sudcu k prejednávanej veci, alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej snahe o správnosť rozhodovania mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu pritom nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

V predloženej veci navrhovateľ nepreukázal žiaden kvalifikovaný dôvod na vylúčenie sudkyne Mgr. B. C. z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Takéto skutočnosti nadriadený súd nezistil ani z obsahu spisu, ani z vyjadrenia sudkyne. Vyslovený názor navrhovateľa, že zákonná sudkyňa vo veci nedodržiava príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, keď nevykonala navrhnutý dôkaz, na pojednávaní kládla otázky, na ktoré podľa jeho názoru nemala právo a vec odročila na neurčito, nie je zákonným dôvodom pre jej vylúčenie. Ide len o subjektívny názor navrhovateľa, ktorý vyplýva zo skutočnosti, že súd prvého stupňa nepostupoval podľa jeho predstavy, keď namietanie postupu sudcu v konaní nie je dôvodom pre jeho vylúčenie. Navrhovateľ v podanej námietke neuviedol žiadne konkrétne konanie alebo správanie zákonnej sudkyne, z ktorého by bolo možné nadobudnúť pochybnosť o jej nezaujatosti pre pomer k veci, účastníkom alebo ich zástupcom.“

8. Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd jasným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré namietanú sudkyňu nevytlúčil z konania a rozhodovania v označenej veci. Odôvodnenie rozhodnutia krajským súdom nemožno považovať za neodôvodnené ani arbitrárne, ako to tvrdí sťažovateľka vo svojej sťažnosti.

Ústavný súd konštatoval, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu týkajúce sa nevytlúčenia sudkyne z prerokúvania a rozhodovania veci treba považovať za dostatočné, pretože bez akejkol'vek pochybnosti z neho vyplýva, prečo rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku uznesenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2009